

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การเปลี่ยนแปลงบทบาทของพระในชุมชน
ชื่อผู้เขียน : นางสาววาสนา วงศ์ยิ้มย่อง
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลีสุวรรณ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง กรรมการ
ศาสตราจารย์สุวัฒน์ นิยมคำ กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงบทบาทของพระในชุมชน” ครั้งนี้ มุ่งศึกษาการเปลี่ยนแปลงบทบาทของพระในชุมชน โดยเฉพาะชุมชนเมืองเชียงใหม่ และศึกษาปัจจัยของการเปลี่ยนแปลงบทบาทนั้น

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่ม รวมทั้งการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ

จากการศึกษาวิเคราะห์ พบว่าพระมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทต่อชุมชนจริงตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมโดยส่วนรวมในลักษณะต่าง ๆ กล่าวคือ (1) บทบาทที่คงเดิมหรือเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ได้แก่บทบาทด้านการเผยแผ่ศาสนา และบทบาทด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม (2) บทบาทที่ลดน้อยลงอย่างชัดเจน ได้แก่บทบาทในการให้การศึกษแก่ชุมชน (3) บทบาทที่สูญหายไป ได้แก่บทบาทในการเป็นผู้นำของชุมชน และบทบาทในการให้การรักษาพยาบาล (4) บทบาทใหม่ ได้แก่บทบาทด้านการพัฒนาชุมชน

และจากการศึกษาพบว่าปัจจัยในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของพระ มาจาก 2 ทางคือ (1) ปัจจัยภายนอก คือการที่พระเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและบทบาท เพราะได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมโดยตรง เช่นการรับทราบข่าวสารข้อมูลอย่างรวดเร็ว และ (2) ปัจจัยภายใน คือการที่พระเปลี่ยนแปลงบทบาท เพราะองค์การของสงฆ์กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้พระเปลี่ยนแปลงบทบาทให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ ในสังคม เช่นการก่อตั้งมหาวิทยาลัยสงฆ์ และการพัฒนาองค์ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

Thesis Title : Changes of the Monks' Roles in Community

Author : Ms. Wassana Wongyimyong

M. Ed. : Nonformal Education

Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr. Chukiat Leesuwana Chairman

Assist. Prof. Yongyudh Plianpadung Member

Prof. Suwat Niyomkar Member

ABSTRACT

The research entitled "Changes of the Monks' Roles in Community" is designed to study the changes of monks' roles in community, especially the community in Chiang Mai city, including the cause of such change.

It is a qualitative research which was undertaken through informal interview, participant observation, and focus group, including study.

According to data analysis, it is found that monks changed their role in community in consonance with socio-cultural situation in different aspects : (1) unchanged or little changed roles are religious propagation and cultural preservation, (2) obviously declined roles is related to education for community, (3) the lost role is the community leadership and medical treatment, and (4) new role involves social development.

in addition, this study revealed that the change of monks' role is due is two factors: (1) external factor, that is, monks changed their life-ways and roles because they are influenced by socio-cultural changes, such as immediate access to news and information through mass media and (2) internal factor, that is, monks to changed their roles because the Ecclesiastical Organization encouraged monks to change by various means so that they can change their roles in order to keep pace with other changes in society, such as establishing the Sangha's university and developing other organizations concerned.